

Základní škola Pačejov, okres Klatovy, příspěvková organizace

Pačejov 51 341 01 Horažďovice

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Úvod

Tato strategie byla zpracována v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Dále vychází z ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Se žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje výchovná poradkyně, metodička prevence, a kterýkoliv pedagogický pracovník školy. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů je zajišťováno poskytování doporučených podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Třídní učitelé pravidelně vyhodnocují prospěch žáků a u neprospívajících zjišťují příčiny neúspěchu. V případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory (PLPP).

Rizikové faktory pro vznik školní neúspěšnosti

- žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- žáci, kteří právě nastoupili do 1. ročníku
- žáci při přechodu na druhý stupeň ZŠ
- žáci, kteří přestoupili z jiné školy
- žáci s dlouhodobou absencí z důvodu nemoci
- žáci se změněnou rodinnou situací
- žáci s odlišným mateřským jazykem
- žáci s projevy emoční nestability

Vymezení školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost představuje stav, kdy žák nedosahuje očekávaných vzdělávacích výsledků v oblasti znalostí, dovedností či sociálních kompetencí. Může být vyjádřena nízkými studijními výsledky, častým opakováním ročníku, zvýšenou absencí, problémy v chování, nízkou motivací či neschopností zapojit se do vzdělávacího procesu. Řešení vyžaduje cílenou spolupráci učitelů, žáka i jeho rodiny.

Postup při zhoršení prospěchu

V případě zhoršení prospěchu informuje třídní učitel zákonné zástupce žáka. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu situaci projednají. Pokud nedojde ke zlepšení, uskuteční se schůzka s rodiči, na níž se vyhodnotí příčiny neúspěchu a navrhnou vhodná opatření. Je-li to vhodné, škola doporučí spolupráci s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny (PPP) či speciálně pedagogického centra (SPC).

Faktory ovlivňující školní úspěšnost

Úspěch žáka ve škole je podmíněn nejen jeho schopnostmi, ale také sebehodnocením, sebedůvěrou a podporujícím prostředím rodiny i školy.

Problémy žáků ve výuce

- nerozumí učivu,
- má obtíže při práci s učebnicemi a texty,
- nestíhá zapisovat,
- nedokáže vybrat podstatné informace,

- má problémy se soustředěním,
- je často vyrušován spolužáky.

Problémy s domácí přípravou

- chybí vůle a motivace k učení,
- nemá vytvořené studijní návyky, učí se mechanicky,
- neumí efektivně plánovat čas,
- má obtíže v komunikaci s vyučujícím,
- pociťuje strach či nejistotu,
- nevyužívá konzultace,
- neprojevuje zájem o výuku a odmítá nabízenou pomoc.

Další faktory negativně ovlivňující studium

- dlouhodobé zdravotní obtíže,
- změna bydliště a dojíždění,
- problémy v rodině (rozvod, úmrtí, finanční obtíže),
- stres z neúspěchu,
- problémy ve vrstevnickém kolektivu.

Formy práce s žáky ohroženými školní neúspěšností

- včasné rozpoznání obtíží a hledání příčin,
- úzká spolupráce školy s rodiči, PPP a SPC,
- individuální přístup k žákům a podpora jejich motivace,
- nabídka individuálních konzultací,
- volba vhodných forem zkoušení, které posilují pozitivní motivaci,
- zaměření hodnocení na pokrok žáka,
- využívání podpůrných pomůcek (tabulky, přehledy, kalkulačky apod.),
- důraz na pozitivní hodnocení, nikoli na chyby.

Nástroje koordinace péče o žáky se SVP

- ****Plán pedagogické podpory (PLPP)**** – vzniká z iniciativy učitele, má časově omezenou nebo dlouhodobou platnost, je pravidelně vyhodnocován.
- ****Individuální vzdělávací plán (IVP)**** – podpůrné opatření 2.–5. stupně, tvořen na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a souhlasu zákonného zástupce.
- ****Předmět speciálně pedagogické péče / pedagogická intervence**** – zařazení žáka na základě doporučení ŠPZ.
- ****Asistent pedagoga**** – personální podpora dle doporučení ŠPZ.
- ****Doporučení ŠPZ**** – s obsahem jsou seznámeni všichni vyučující daného žáka.

Preventivní opatření při práci se žáky ohroženými školní neúspěšností

Nástup žáka do školy

- důraz na pozitivní motivaci a zažívání úspěchu,
- hodnocení podle osobního pokroku dítěte,
- včasné rozpoznání potíží a jejich řešení,
- spolupráce s mateřskými školami,
- otevřená komunikace s rodiči,
- úprava výukových metod podle potřeb žáka,
- doporučení odborné diagnostiky v případě výrazných obtíží.

Přestup žáka na druhý stupeň

- dostatek času na adaptaci,
- spolupráce učitelů 1. a 2. stupně,
- adaptační bloky na začátku školního roku.

Změna školy

- zajištění návaznosti učiva dle ŠVP,
- vytvoření podpůrné sítě mezi učitelem, rodičem a žákem,
- průběžné sledování adaptace žáka.

Dlouhodobá nemoc a absence

- úzká spolupráce s rodinou žáka, plán doplnění učiva,
- sledování absence – odhalení opakujících se vzorců,
- zajištění podpory při návratu do školy.

Změna rodinné situace

individuální přístup a vytvoření bezpečného prostředí,

- sledování žáků s náhlým zhoršením prospěchu či chování,
- doporučení odborné pomoci (školní psycholog, PPP).

Špatná sociální situace

- podpora a ochrana žáka před stigmatizací,
- komunikace s rodiči,
- případné zapojení OSPOD a neziskových organizací.

Závadové chování a záškoláctví

- důsledné dodržování školního řádu,
- řešení závadového chování v souladu s legislativou,
- sledování a řešení zvýšené omluvené absence.

Vyhodnocení situace žáků ohrožených školní neúspěšností

Pravidelně každé pololetí je vyhodnocována situace žáků ohrožených školní neúspěšností.

Pedagogický sbor určí vhodné strategie podpory a s výsledky seznámí zákonné zástupce. Při hodnocení žáků jsou využívány jasné a transparentní nástroje, které podporují jejich motivaci a zaměřují se na konkrétní dovednosti a pokroky.

Vypracovala: Mgr. Hana Zajícová, výchovná poradkyně

V Pačejově 1. 9. 2024

Schválil: Mgr. Jan Vlažný, ředitel školy